

CO₂-rapportage

Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker BV

Kollum, 01 mei 2015

Auteur: Sj. Henstra, Administrateur

Geaccordeerd door: D. Pijnacker, Algemeen directeur

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Over dit rapport.....	3
1.2	Betrokkenen	3
1.3	Over het bedrijf	3
1.4	MVO-beleid.....	3
2	Scope	4
2.1	Organisatorische afbakening.....	4
2.2	CO ₂ -emissies.....	5
2.3	Periode	5
2.4	Projecten met gunningsvoordeel.....	6
3	CO ₂ -footprint	6
3.1	Bepalingswijze.....	6
3.2	CO ₂ -emissies.....	6
3.3	Analyse van de CO ₂ -footprint.....	7
3.3.1	Scope 1 emissies.....	7
3.3.2	Scope 2 emissies.....	7
4	CO ₂ -reductiebeleid.....	8
4.1	Aanpak	8
4.2	Kwantitatieve doelstellingen	8
4.3	Uitvoering	9
5	CO ₂ -reductieplan (energiemanagement actieplan)	10
5.1	Bewustwording en gedragsverandering.....	10
5.2	Energiebesparing	10
5.3	Duurzame energie	11
5.4	Inkoop van duurzame energie.....	11
6	CO ₂ -communicatieplan	12
7	Participatie	13
8	Monitoring en actualisatie	14

1 Inleiding

1.1 Over dit rapport

Deze rapportage beschrijft de CO₂-footprint van Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker BV, evenals onze doelstellingen en maatregelen voor het beperken van onze emissies. Het rapport is opgesteld conform de principes uit NEN-ISO 14064¹. Dit is niet extern geverifieerd.

1.2 Betrokkenen

Bij het opstellen van deze rapportage zijn de volgende personen betrokken geweest:

De heer Daniel Pijnacker – Algemeen directeur

De heer Sjouke Henstra – Administrateur en eindverantwoordelijk voor deze CO₂-rapportage

De heer Jaap de Vries – extern adviseur DZyzzion B.V.

1.3 Over het bedrijf

Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker BV is een familiebedrijf dat zich richt op wegenonderhoud, bestratingen, rioleringen, grondwerk en beschoeiing. Naast de aannemingsmaatschappij is er nog een tak voor planontwikkeling en een vastgoed onderdeel, deze zijn ondergebracht in afzonderlijke rechtspersonen.

Het bedrijf is gevestigd in Kollum. Momenteel werken er 15 (fte) medewerkers.

1.4 MVO-beleid

Daniël Pijnacker BV heeft een actief MVO-beleid dat betrekking heeft op de holding en alle werkmaatschappijen tezamen (zie ook paragraaf 2.1). De speerpunten van dit beleid zijn benoemd in een directieverklaring. CO₂-reductie is een van deze speerpunten. Zie bijlage 1. Om hiermee een verdiepingsslag te maken, doen wij mee aan het [Koploperproject](#) duurzaam ondernemen in de gemeente Kollumerland. In dat project is een uitgebreid [Duurzaamheidsprofiel](#) opgesteld van ons bedrijf. Ook is een nulmeting gemaakt van onze milieuprestaties met behulp van de [milieubarometer](#). De uitkomsten zijn vertaald in een praktisch actieplan ([DuOn-agenda](#)). Deze resultaten zijn uitgebreid besproken met de andere deelnemende bedrijven. Binnenkort zullen wij onze stakeholders ook informeren over ons MVO-beleid via een speciale pagina op onze website.

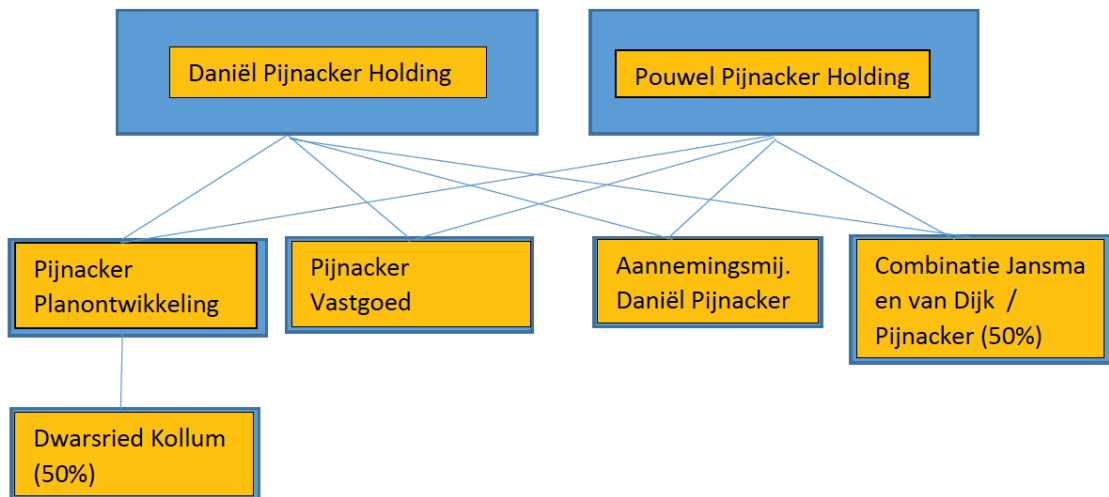
---

¹ NEN-ISO 14064-1 (en) Greenhouse gases - Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals (ISO 14064-1:2006,IDT)

2 Scope

2.1 Organisatorische afbakening

In onderstaande figuur is het organisatieschema weergegeven waarvan Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker deel uitmaakt.

Figuur 1: Organisatieschema

Alle bedrijfsonderdelen zijn besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid. Alle bedrijfsactiviteiten vinden plaats in de werkmaatschappijen, die eigendom zijn van beide holdings.

- Pijnacker Planontwikkeling doet in ontwikkeling van bestemmingsplannen
- Pijnacker vastgoed beheert het kantoorpand
- Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker omvat de activiteiten wegenonderhoud, bestratingswerk, aanleg en onderhoud van rioleringen, grondwerk en beschoeiing
- Combinatie Jansma en van Dijk / Pijnacker wordt alleen gebruikt voor gladheidbestrijding, waarbij materieel ingeleend wordt van de werkmaatschappijen van de afzonderlijke combinanten
- Dwarsried Kollum betreft een rechtspersoon die bestemmingsplan Dwarsried exploiteert

De certificering voor de CO₂-prestatieladder is bedoeld voor Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker. Dit is de enige werkmaatschappij die hiermee gunningsvoordeel wil behalen. De organisatorische grens wordt daarom bepaald conform de zogenaamde 'laterale methode', waarbij deze werkmaatschappij als uitgangspunt wordt genomen.

De enige C-aanbieder waarin energie-gerelateerde activiteiten plaatsvinden (gas en elektriciteit) is de werkmaatschappij Pijnacker Vastgoed. Daarom wordt deze werkmaatschappij meegenomen in de organisatorische afbakening, waarvoor de CO₂-emissies worden bepaald. Aangezien de organisatie erg overzichtelijk is, is hiervoor geen uitgebreide analyse van A-aanbieders opgesteld.

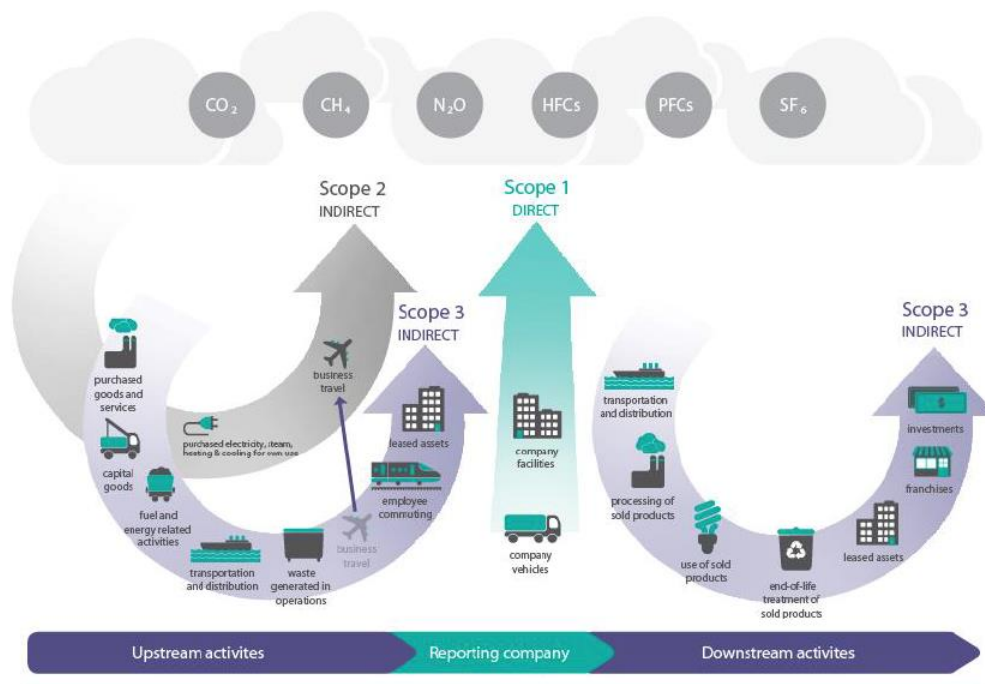
2.2 CO₂-emissies

De CO₂-footprint in deze rapportage heeft in principe betrekking op scope 1 en 2 zoals gedefinieerd in de CO₂-Prestatieladder van SKAO². Deze scopes zijn voldoende voor certificering op niveau 3.

Scope 1 of directe emissies zijn emissies door de eigen organisatie, zoals emissies door eigen gas gebruik (bijvoorbeeld gas boilers, warmtekrachtinstallaties en ovens) en emissies door het eigen wagenpark. In ons geval gaat het om:

1. Aardgasverbruik voor verwarming en warm water
2. Diesilverbruik van de mobiele werktuigen
3. Diesilverbruik van personenauto's en bestelwagens voor zakelijk verkeer
4. Diesilverbruik van vrachtauto's voor goederenvervoer

Scope 2 of indirecte emissies zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit die de organisatie gebruikt, zoals emissies door centrales die deze elektriciteit leveren. SKAO rekent ook 'Business Travel' (zakelijk verkeer met privé auto's en vliegtuigen) tot scope 2. In ons geval is alleen het elektriciteitsverbruik in het kantoor en de loods van toepassing.

Figuur 2: Scope diagram

2.3 Periode

De emissies in dit rapport hebben betrekking op het jaar 2014. Dit is het eerste jaar waarvan de emissies zijn bepaald, dat tevens dient als referentiejaar, ten opzichte waarvan de toe- of afnames van volgende jaren worden afgemeten.

² Handboek CO₂-Prestatieladder 2.2, Stichting SKAO, 4 april 2014

2.4 Projecten met gunningsvoordeel

Er zijn vooralsnog geen projecten verkregen met direct gunningsvoordeel. Dit rapport heeft dan ook alleen betrekking op de bedrijfsvoering en niet op afzonderlijke projecten.

3 CO₂-footprint

3.1 Bepalingswijze

De CO₂-footprint is bepaald conform de eisen uit ISO 14064-1:2006 (zie bijlage 2). Hiervan heeft geen externe verificatie plaatsgevonden.

De berekening van de emissies is uitgevoerd met de [Milieubarometer](#) van de Stichting [Stimular](#). De daarin gebruikte emissiefactoren komen overeen met de eisen van de CO₂-prestatieladder. Zie ook www.CO2emissiefactoren.nl.

De invoergegevens voor het elektriciteitsverbruik en het aardgasverbruik zijn afkomstig van de jaarafrekeningen van de energiemaatschappij. Deze worden voldoende nauwkeurig geacht.

Het dieselverbruik van de mobiele werktuigen is vooralsnog ingeschat op basis van gegevens van de leveranciers, alsmede uit een inschatting van de machinisten en een onderhoudsmonteur. Wij willen deze gegevens in de toekomst nauwkeuriger gaan bijhouden. Zie hiervoor het CO₂-reductieplan.

Het verbruik van de personenauto's is het werkelijk verbruik. Voor de bestelwagens en de vrachtwagens is het gebruik ingeschat op basis van het aantal gereden kilometers en het normverbruik volgens de leverancier. Ook dit verbruik zal binnenkort nauwkeurig worden gemonitord.

In bijlage 2 is een uitgebreide inventaris opgenomen van de verschillende energiebronnen en het jaarlijkse verbruik. De totalen komen overeen met de ingevoerde gegevens in de Milieubarometer.

De bewijsdocumenten die ten grondslag liggen aan de ingevoerde gegevens zijn vastgelegd in een afzonderlijk dossier.

3.2 CO₂-emissies

In de onderstaande tabel zijn de CO₂-emissies van Aannemingsmaatschappij Daniël Pijnacker BV opgenomen voor scope 1 en 2, voor het referentiejaar 2014.

	Thema		CO2-parameter	CO2-equivalent
CO2 scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	2.252 m3	1,83 kg CO2 / m3	4,11 ton CO2
Diesel	Mobiele werktuigen	47.197 liter	3,14 kg CO2 / liter	148 ton CO2
Personenwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	4.609 liter	3,14 kg CO2 / liter	14,4 ton CO2
Bestelwagen (in liters) diesel	Zakelijk verkeer	6.073 liter	3,14 kg CO2 / liter	19,0 ton CO2
Vrachtwagen Euro V (in liters) diesel	Goederenvervoer	21.186 liter	3,14 kg CO2 / liter	66,4 ton CO2
			<i>Subtotaal</i>	<i>252 ton CO2</i>
CO2 scope 2				
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	19.735 kWh	0,526 kg CO2 / kWh	10,4 ton CO2
			Totaal	262 ton CO2
			Compensatie	0 ton CO2
CO2 scope 3 verborgen			Netto CO2-uitstoot	262 ton CO2

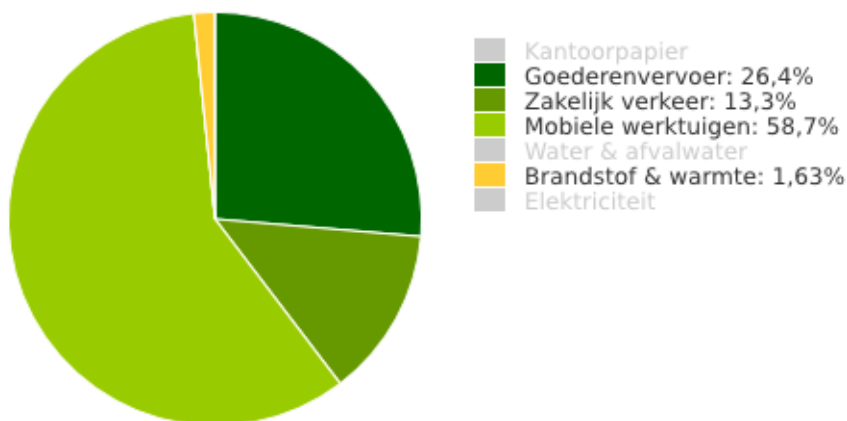
Figuur 3: CO₂-emissies 2014 (scope 1 en 2)

3.3 Analyse van de CO₂-footprint

3.3.1 Scope 1 emissies

In onderstaande grafiek zijn de emissies uit scope 1 opgenomen. Daaruit blijkt dat 59% van de scope 1 emissies wordt veroorzaakt door het dieselverbruik van de mobiele werktuigen. In tweede instantie is het dieselverbruik van de vrachtwagens van belang, met 26%. Het zakelijk verkeer draagt voor 13% bij aan de totale uitstoot. De bijdrage van het aardgasverbruik is zeer gering, met 1,6%.

Aannemingsmaatschappij Daniel Pijnacker BV 2014 - CO₂-meter

Figuur 4: Scope 1 emissies

3.3.2 Scope 2 emissies

Deze emissie bestaat alleen uit de uitstoot van het elektriciteitsverbruik. Deze bedraagt 4% van de totale CO₂-emissie (scope 1 en scope 2). Er is geen zakelijk verkeer met privé auto's en er zijn geen vliegreizen gemaakt. De elektriciteit bestaat geheel uit grijze stroom.

4 CO₂-reductiebeleid

4.1 Aanpak

De directie stelt zich ten doel om de CO₂-emissies van het bedrijf zoveel mogelijk te reduceren, voor zover dit bedrijfseconomisch haalbaar is. Daarbij hanteren wij de volgende aanpak:

1. Energiebesparing door middel van bewustwording en gedragsverandering bij het personeel, alsmede het efficiënt gebruik van bestaande voertuigen, machines en apparatuur.
2. Energiebesparing door de aanschaf van zuiniger voertuigen, machines en apparatuur. Dit gebeurt door bij nieuwe en vervangingsinvesteringen consequent te kijken naar de duurzaamste alternatieven.
3. Zelf opwekken van duurzame energie. Hiervoor wordt ieder jaar een afweging gemaakt van de mogelijke opties en de bedrijfseconomische mogelijkheden.
4. Inkoop van duurzame energie als groene stroom en schonere brandstoffen.

4.2 Kwantitatieve doelstellingen

De directie heeft de volgende kwantitatieve doelstellingen geformuleerd, op basis van de CO₂-footprint van 2014 en een inschatting van de effecten van het CO₂-reductieplan (zie hoofdstuk 5):

	2014	2018		
	ton CO ₂	ton CO ₂	reductie	%
Scope 1				
Aardgas voor verwarming	4,1	4,0	0,1	2,0%
Diesel mobiele werktuigen	148,0	140,6	7,4	5,0%
Diesel personenwagens	14,4	13,0	1,4	10,0%
Diesel bestelwagens	19,0	17,7	1,3	7,0%
Diesel vrachtwagens	66,4	63,1	3,3	5,0%
Scope 2				
Elektriciteit	10,4	0,0	10,4	100,0%
Totaal	262,3	238,3		9,1%

Figuur 5: Kwantitatieve reductiedoelen

Toelichting:

- Het verbruik en dus de emissies zijn sterk gerelateerd aan de hoeveelheid werk. Dit kan per jaar soms sterk verschillen. Daarom zal de uiteindelijke reductie worden gecorrigeerd voor de behaalde omzet in het doeljaar ten opzichte van het referentiejaar.
- De grootste reductie is te behalen op de mobiele werktuigen en de vrachtwagens. Daar zal ook onze grootste inspanning op gericht zijn. Door de voorgenomen maatregelen denken we dat een reductie van 5% hierop realistisch is.
- Op het verbruik van de personenwagens denken we een grotere besparing te kunnen realiseren, omdat hiervoor steeds zuiniger alternatieven voorhanden komen, zoals aardgas, elektrische en hybride auto's. Ook worden motoren sowieso steeds zuiniger. Voor de bestelauto's is dat iets lastiger, omdat er wel voldoende laadvermogen en koppel moet zijn. Daarom is het doel hiervoor iets lager gesteld dan voor de personenwagens.
- Voor aardgas zijn al de nodige maatregelen getroffen. We verwachten dat hier geen grote reducties mogelijk zullen zijn zonder aanzienlijke investeringen. Daarom zijn de ambities

hier iets lager gesteld. Wel gaan we mogelijk overstappen op groen gas, zodat in elk geval de CO₂-uitstoot hiervan wordt gecompenseerd, ook al telt dit (volgens de eisen van SKAO) niet mee in de behaalde reductie (zie ook paragraaf 5.4).

- Door geheel over te schakelen op gecertificeerde groene stroom uit windkracht, kan de CO₂-uitstoot hiervan met 100% worden gereduceerd. Daarnaast blijven wij ons inzetten voor verdere energiebesparing (ook uit kostenoverwegingen) en onderzoeken wij de mogelijkheid om zelf stroom op te wekken met zonnepanelen.

4.3 Uitvoering

De hiervoor geformuleerde doelstellingen zijn vertaald in een CO₂-reductieplan met praktische maatregelen. Deze maken tevens onderdeel uit van ons MVO-actieplan. Per taak is een medewerker aangewezen als intern verantwoordelijke. Op het reguliere werkoverleg is MVO een vast agendaonderdeel. Daarbij wordt ook de voortgang met de uitvoering van de CO₂-maatregelen gemonitord. Aan het begin van ieder volgend kalenderjaar wordt de balans opgemaakt met de Milieubarometer en zullen we zo nodig het actieplan en/of de doelstellingen aanpassen.

5 CO₂-reductieplan (energiemanagement actieplan)

Hieronder worden de hoofdlijnen besproken van het CO₂-reductieplan. Dit komt overeen met het energiemangement actieplan, zoals dat in de handleiding CO₂-prestatieladder wordt benoemd. Dit is in grote lijnen opgesteld conform NEN-ISO 50001³. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van de afzonderlijke maatregelen per thema plus de status en verantwoordelijke persoon. Hiertoe is een inventarisatie gemaakt van de relevantie van de maatregelen uit de Milieubarometer. Deze komen overeen met de checklists van InfoMil voor toezichthouders van de overheid om te beoordelen of bedrijven en instellingen de rendabele maatregelen uitvoeren (terugverdiend binnen 5 jaar).

5.1 Bewustwording en gedragsverandering

Reeds uitgevoerde maatregelen

- Aandacht gevraagd aan personeel voor energiebesparing (lichten uit, deuren sluiten) en zuinig rijgedrag.
- Gebruik van de Milieubarometer om meer inzicht te krijgen in het energieverbruik en CO₂-uitstoot.
- Een goede fietsregeling, voorzieningen en stimuleren van het gebruik van de fiets door medewerkers.
- Acquireren van werken zoveel mogelijk in de regio.

Geplande maatregelen

- Invoeren brandstofregistratie voor meer inzicht in het verbruik per voertuig.
- Training in Het Nieuwe Rijden en het Nieuwe Draaien voor medewerkers
- Onderzoeken systeem voor energiemonitoring (met slimme meter) voor het gebouw

5.2 Energiebesparing

Reeds uitgevoerde maatregelen

- Aandacht voor brandstofverbruik bij aanschaf van voertuigen
- Toepassing schemerschakelaars en bewegingssensoren voor buitenverlichting
- Schakeling van verlichting per ruimte
- Apparatuur uitzetten na werktijd

Geplande maatregelen

- Bij vervanging voertuigen nog kritischer kijken naar energieverbruik
- Periodiek meten en op peil houden van bandenspanning
- Vervanging CV-ketel door HR-ketel
- Onderzoeken naar opties voor alternatieve brandstoffen (aardgas/groen gas, elektrisch of hybride)
- Onderzoek naar mogelijkheid voor start-stopsysteem op mobiele werktuigen
- Onderzoek naar brandstof besparende apparatuur op voertuigen
- Onderzoek naar mogelijke additieven voor brandstoffen
- Onderzoeken opties voor betere isolatie van het gebouw
- Onderzoeken van alternatieve verwarmingssystemen
- Onderzoeken opties voor zuinige verlichting
- Onderzoeken opties zuiniger apparatuur

---

³ NEN-EN-ISO 50001 (nl) Energiemanagementsystemen – Eisen met gebruiksrichtlijnen

5.3 Duurzame energie

Reeds uitgevoerde maatregelen

- Geen

Geplande maatregelen

- Onderzoek naar toepassing zonnepanelen

5.4 Inkoop van duurzame energie

Reeds uitgevoerde maatregelen

- Geen

Geplande maatregelen

- Onderzoek naar inkoop van groene stroom. Daarbij zal kritisch worden gekeken naar de herkomst van de stroom (geen 'sjoemelstroom').
- Onderzoek naar de inkoop van groen gas, waarbij de CO₂-uitstoot is gecompenseerd door de leverancier.
- Onderzoek naar mogelijke CO₂-compensatie van de resterende uitstoot. Wij zijn ons ervan bewust dat compensatie niet meetelt voor de CO₂-prestatieladder, maar niettemin zijn wij van mening dat compenseren (uiteeraard naast serieuze reductiemaatregelen) beter is dan niets doen.

6 CO₂-communicatieplan

Een goede interne communicatie is van belang om ervoor te zorgen dat alle medewerkers weten wat van hen wordt verwacht op het gebied van energiebesparing en om ze uit te dagen om zelf met ideeën en verbetervoorstellen te komen. Daarnaast zullen wij ook extern communiceren over ons CO₂-beleid, in het kader van transparantie, maar ook om andere partijen te stimuleren om tot meer CO₂-reductie te komen. Hiertoe ondernemen wij de volgende stappen:

Intern

- MVO als vast agendapunt tijdens de stuurgroep bijeenkomsten, welke minimaal 2x per jaar gehouden worden (opgenomen op de [Actielijst ISO/VCA](#))
- MVO als vast agendapunt tijdens de [Directiebeoordeling](#)
- Jaarlijkse directiepresentatie over MVO, Milieubarometer en CO₂-prestatieladder

Extern

- Publicatie van de CO₂-footprint op de website van de [Milieubarometer](#) (gereed)
- Publicatie van ons MVO-beleid, inclusief Milieubarometer en CO₂-footprint op de eigen website
- Publicatie van onze CO₂-rapportage op de website van SKAO

7 Participatie

Door te participeren in initiatieven gericht op duurzaam ondernemen en klimaat, willen wij enerzijds onze eigen kennis op dit gebied steeds verder ontwikkelen en tegelijkertijd ook bijdragen aan bewustwording bij andere bedrijven.

Vanaf 2014 participeren wij in het [Koploperproject](#) duurzaam ondernemen in de gemeenten Kollumerland, samen met 10 andere bedrijven. Wij zullen contact blijven houden met deze bedrijven en andere Koploperbedrijven in Friesland, om elkaar scherp te houden op het gebied van energiebesparing, klimaatbeleid en andere MVO-thema's. Vanuit onze rol als Koploper zullen wij ons in onze netwerken (ondernemersvereniging, branchevereniging) inzetten om ook andere bedrijven aanzetten tot duurzaam ondernemen en CO₂-reductie.

Naar aanleiding van onze deelname aan het Koploperproject, participeren wij sinds kort ook in het digitale platform [GoodStart](#). Daarmee laten wij zelf zien wat wij doen op het gebied van duurzaam ondernemen en wisselen ervaringen uit met andere bedrijven.

Wij overwegen om ons binnenkort aan te sluiten bij De Nederlandse [Klimaatcoalitie](#), en ons daarmee te committeren aan een klimaat neutrale bedrijfsvoering zo snel als mogelijk, maar uiterlijk in 2050.

Tenslotte gaan wij een inventarisatie maken van het CO₂-beleid van onze leveranciers en zullen hen indien nodig ook aanzetten tot het opstellen van CO₂-beleid of een certificering voor de CO₂-prestatieladder, om zo ook onze keten geleidelijk te verduurzamen.

8 Monitoring en actualisatie

De voortgang van de uitvoering van het CO₂-reductieplan en de mate waarin we onze doelen realiseren, zal worden aangepakt in de vorm van een Plan-Do-Check-Act cyclus:

- De inventaris van energiebronnen zal steeds up-to-date worden gehouden. Mutaties zullen steeds worden bijgewerkt.
- Tijdens de stuurgroep vergaderingen zal de voortgang van de geplande acties besproken worden en zo nodig bijgesteld. Zinnige nieuwe ideeën voor mogelijke maatregelen zullen worden toegevoegd.
- Eens per jaar (januari/februari) invullen van de Milieubarometer en bepalen van de CO₂-footprint van het voorgaande jaar.
- Afhankelijk van de voortgang zullen wij het CO₂-reductieplan zo nodig bijstellen, om de geformuleerde ambities te kunnen behalen. Mocht na verloop van tijd blijken dat een hogere ambitie ook haalbaar is, dan zullen wij deze zo nodig bijstellen. Omgekeerd, indien zwaarwegende bedrijfseconomische redenen aanleiding zijn om de ambities naar beneden bij te stellen, dan is dat ook mogelijk. Dit zal dan wel goed worden gemotiveerd en gecommuniceerd met de medewerkers.

Bijlagen:

Bijlage 1: MVO-beleidsverklaring

Bijlage 2: Tabel met eisen uit ISO 14064-1:2006

Bijlage 3: Inventaris energiebronnen

Bijlage 4: Geplande maatregelen

BIJLAGE 1: MVO-beleidsverklaring Daniël Pijnacker BV

De strategie van Daniël Pijnacker BV is gericht op het behalen van voldoende winst, waardoor werkgelegenheid en continuïteit van de organisatie zijn gewaarborgd en ontplooiingsmogelijkheden aan de medewerkers kunnen worden geboden.

Daniël Pijnacker BV is een moderne onderneming die maatschappelijk verantwoord, vakkundig en klantgericht opereert. Door middel van het invoeren, in stand houden en het verbeteren van de verschillende zorgsystemen, wordt een vooruitstrevende en continu verbeterende organisatie bewerkstelligd.

Zorgsystemen (zoals ISO 9001 en VCA), certificeringtrajecten, milieuzorg, energie-efficiency, duurzaamheid en verantwoord ondernemen vormen een niet meer weg te denken onderdeel van onze totale bedrijfsvoering. Deze onderwerpen staan dan ook als vast punt binnen Daniël Pijnacker BV op de agenda. Genoemde onderwerpen hebben voor ons een hoge prioriteit.

- Daniël Pijnacker BV zal zich volledig inspannen voor de doelen op het gebied van duurzaamheid, energie-efficiency en maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- Daniël Pijnacker BV tracht de gewenste doelen op het gebied van duurzaam bouwen, energie-efficiency en maatschappelijk verantwoord ondernemen te bereiken ook als de markt daar (nog) niet om vraagt.
- Daniël Pijnacker BV zal binnen haar zorgsysteem procedures aanpassen of ontwikkelen zodat de eisen zoals hierboven gesteld in de bedrijfsprocessen opgenomen worden, waardoor aspecten meetbaar en verbeterbaar worden.
- Daniël Pijnacker BV maakt het voor derden mogelijk bereikte resultaten op dit gebied in te zien.

Wij sturen hier ook actief op aan Daniël Pijnacker BV draagt haar MVO-prestaties actief uit, zowel intern als extern. Bewustwording, motivatie en betrokkenheid van medewerkers, het bewerkstelligen van goede werkomstandigheden en maatschappelijk verantwoord ondernemen, gekoppeld aan het reduceren van energieverbruik en CO₂-uitstoot zijn speerpunten binnen Daniël Pijnacker BV. Het doorvoeren van verbetertrajecten heeft een continu en structureel karakter, waar de gehele organisatie bij betrokken is. Communicatie over alle aspecten van met MVO vindt ruimschoots plaats.

Milieu- en energiebeleid

Milieu- en energiebeleid zijn belangrijke onderdelen van de MVO-visie. Daniël Pijnacker BV wil daar waar mogelijk nadelige milieueffecten beperken. Enerzijds door continu te verbeteren op het gebied van energie-efficiency en het verminderen van de uitstoot van CO₂, anderzijds door het in kaart brengen van fysieke afvalstoffen en potentiële reductiemogelijkheden.

Daniël Pijnacker BV wil het continu verbeteren van energie-efficiency bereiken door:

- Het inrichten van een energiemanagementsysteem;
- Het in kaart brengen en actualiseren van de energiestromen binnen ons bedrijf;
- Het plannen, uitvoeren, beoordelen en evalueren van energiereducerende maatregelen;
- Het werken volgens de geldende milieu en energie wet- en regelgeving;
- Daar waar mogelijk gebruik maken van alternatieve brandstoffen en groene stroom;

Ketenaansprakelijkheid

Daniël Pijnacker BV erkent dat zij, als opdrachtgevend bedrijf, ook een verantwoordelijkheid heeft in de totale keten. Om deze reden worden ook concrete afspraken gemaakt met externe belanghebbenden, waaronder leveranciers, onderaannemers, belangengroeperingen en overheden om gezamenlijk te werken aan een betere leefomgeving.

Doelstellingen

Om het MVO-beleid gestalte te geven worden er eens per jaar doelstellingen vastgesteld. Deze doelstellingen ondersteunen en geven richting aan het totale beleid. De doelstellingen worden door, of onder verantwoording van, de directie verspreid door alle lagen van de organisatie. Deze doelstellingen zijn dynamische documenten en worden periodiek bewaakt.

Middelen

Om de visie en de hieraan gerelateerde taak- en doelstellingen te realiseren zullen binnen de mogelijkheden die Daniël Pijnacker BV heeft, voldoende tijd, personeel, middelen, materieel en financiën ter beschikking worden gesteld.

Toepassingsgebied

Deze beleidsverklaring is van toepassing op alle gelieerde bedrijven van Daniël Pijnacker B.V. Het beleid wordt gedocumenteerd, geïmplementeerd en onderhouden. Tevens wordt het beleid kenbaar gemaakt aan alle personen die voor of namens de organisatie werkzaam zijn.

Deze beleidsverklaring zal minimaal jaarlijks worden beoordeeld op actualiteit, toepassingsgebied en functionaliteit. Deze beleidsverklaring wordt beschikbaar gesteld aan het publiek door middel van onze website.

Daniël Pijnacker BV vertrouwt erop dat iedereen zich vanuit zijn of haar positie maximaal inzet om het MVO en hieraan gelieerde aspecten te respecteren en na te leven.

Kollum, februari 2015

Daniël Pijnacker BV

Bijlage 2: Tabel met eisen uit ISO 14064-1:2006

Nr.	Paragraaf	Eis	Paragraaf in deze rapportage	Toelichting
a		Reporting organization	1.4	
b		Person responsible	1.2	de heer Sj. Henstra
c		Reporting period	2.3	01-01-2014 t/m 31-12-2014
d	4.1	Organizational boundaries	2.1	
e	4.2.2	Direct GHG emissions	3.2 en 3.3.1	
f	4.2.2	Combustion of biomass	n.v.t.	
g	4.2.2	GHG Removals	n.v.t.	
h	4.3.1	Exclusion of any GHG sources or sinks	n.v.t.	
i	4.2.3	Indirect GHG emissions	3.2 en 3.3.2	
j	5.3.1	Base year	2.3	2014
k	5.3.2	Changes or recalculations	n.v.t.	
l	4.3.3	Methodologies	3.1	
m	4.3.3	Changes to methodologies	n.v.t.	
n	4.3.5	Emission or removal factors used	3.1	
o	5.4	Uncertainties	3.1	
p		Statement in accordance with ISO 14064	3.1	
q		Statement about verification	3.1	

Bijlage 3: Inventaris energiebronnen

	Gebruik	eenheid	Verbruik	eenheid	Verbruik/jr	eenheid
SCOPE 1						
Brandstoffen						
CV ketel AWB type 23.28 W	1365	uur/jaar	1,65	m3/uur	2252	m3
Mobiele werktuigen						
<i>Rupskranen</i>						
Minirupskraan Volvo ECR28	572	uur/jaar	3	ltr/u.	1716	liter
Midirupskraan Volvo ECR88	1.321	uur/jaar	7	ltr/u.	9247	liter
Rupskraan Volvo EC210B	986	uur/jaar	15,13	ltr/u.	14918	liter
<i>Shovels</i>						
Laadschop Volvo L60E	530	uur/jaar	7,73	ltr/u.	4097	liter
<i>Mobiele kranen</i>						
Mobiele kraan Volvo EW140B	1.186	uur/jaar	8,83	ltr/u.	10472	liter
<i>Heftruck</i>						
Patria PFD30	10	uur/jaar	1,5	liter/uur	15	liter
<i>Tractoren</i>						
New Holland TM155	561	uur/jaar	12	liter/uur	6732	liter
Totaal mobiele werktuigen					47197	liter
Zakelijk verkeer						
<i>Personenauto's</i>						
Ford Focus 62-KNP-3 (01-2010)	6.318	km/jaar	5,4	liter/100km	341	liter
Renault Mégane Estate 71-XKP-8 (06-2012)	18.769	km/jaar	5,5	liter/100km	1032	liter
Overige auto's (die tanken op de zaak)					<u>3236</u>	liter
					4609	liter
<i>Bestelauto's</i>						
Renault Kangoo 29-VT-PJ	6.609	km/jaar	6,8	liter/100km	449	liter
Renault Kangoo 30-VT-PJ	6.984	km/jaar	6,8	liter/100km	475	liter
Renault Kangoo 8-VBF-05	8.115	km/jaar	5,2	liter/100km	422	liter
Renault Kangoo 41-VHH-3	6.784	km/jaar	5,4	liter/100km	366	liter
Renault Master 09-VN-ZP	10.443	km/jaar	7,9	liter/100km	825	liter
Renault Master 10-VN-ZP	6.786	km/jaar	7,9	liter/100km	536	liter
Renault Master 12-VN-ZP	8.067	km/jaar	7,9	liter/100km	637	liter
Renault Master 13-VN-ZP	9.742	km/jaar	7,9	liter/100km	770	liter
Renault Trafic 5-VLH-83	4.921	km/jaar	7,4	liter/100km	364	liter
Renault Trafic 8-VNV-57	9.916	km/jaar	7,4	liter/100km	734	liter
Ford Transit 48-VFB-6	6.418	km/jaar	7,7	liter/100km	<u>494</u>	liter
					6073	liter
Totaal zakelijk verkeer	109.871	km/jaar			10682	liter
Goederenvervoer						
<i>Vrachtauto's</i>						
Iveco Eurotrakker BX-PL-87 (06-2010)	21.337	km/jaar	55,55	liter/100km	11853	liter
Iveco Eurotrakker BV-RR-70) (03-2009)	16.802	km/jaar	55,55	liter/100km	9334	liter
Totaal goederenvervoer	38.139	km/jaar			21186	liter

	Gebruik	eenheid	Verbruik	eenheid	Verbruik/jr	eenheid
SCOPE 2						
Elektriciteit						
<i>Gebouwinstallaties</i>						
Dieselpompen	295	uur/jaar	2250	W	664	kWh
Vlankbank met cirkelzaag 6090	32	uur/jaar	3500	W	112	kWh
Vandiktebank 6091	32	uur/jaar	3500	W	112	kWh
Afzuiginstallatie 6092	32	uur/jaar	2560	W	82	kWh
Overheaddeuren	225	uur/jaar	1250	W	281	kWh
<i>Kantoorapparatuur</i>						
4x Apple iMac's	6207	uur/jaar	77	W	478	kWh
1x Kyocera Mita KM-2520 printcopier	405	uur/jaar	465	W	188	kWh
1x HP Designjet 500ps Plus printer	120	uur/jaar	305	W	37	kWh
2x Brother HL-5440D printer	325	uur/jaar	335	W	109	kWh
1x Brother MFC-J6920DW printer	125	uur/jaar	330	W	41	kWh
1x HP Colorlaserjet 2520	125	uur/jaar	460	W	58	kWh
Datakast incl. router etc	8760	uur/jaar	45	W	394	kWh
<i>Verlichting</i>						
TL-verlichting kantoor	2169	uur/jaar	2494	W	5409	kWh
TL-verlichting loads 15	241	uur/jaar	3128	W	754	kWh
TL-verlichting loads 13	120	uur/jaar	6932	W	832	kWh
buitenverlichting	4380	uur/jaar	2000	W	8760	kWh
overige (o.a. gloeilampen)		uur/jaar		W	962	kWh
Senseo koffiezetapparaat	330	uur/jaar	1400	W	462	kWh
Totaal elektriciteit					19735	kWh

Bijlage 4: Geplande maatregelen

	Proces	Status	Streefdatum	Verantwoordelijk
Elektriciteit				
Schakel buitenverlichting op schemerschakelaar en bewegingssensor	verlichting	Gedaan		Sjouke Henstra
Schakel verlichting per (deel van) ruimte	verlichting	Gedaan		Sjouke Henstra
Zet apparatuur buiten werktijd uit	elektrische apparatuur	Gedaan		Sjouke Henstra
Compressor zoveel mogelijk uit	perslucht	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Detecteer en repareer perslucht lekkages	perslucht	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Optimale regeling van de compressor van het persluchtstelsel	perslucht	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Vervang pneumatische door elektrische apparaten	perslucht	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Frequentieregelde cv-pomp	gebouwverwarming	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Vervang conventionele TL-verlichting	verlichting	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Hybride stroomaggregaat	duurzame energie	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Stap over op groene stroom	duurzame energie	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Registreer, analyseer en verminder uw energieverbruik	management: meten	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Brandstof & warmte				
HR-ketel	gebouwverwarming	Doen op lange termijn		Sjouke Henstra
Gebruik restwarmte compressor	perslucht	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Isoleer leidingen	beperking energieverlies	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Isoleer plat dak	beperking energieverlies	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Isoleer schuin dak	beperking energieverlies	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Isoleer spouwmuur	beperking energieverlies	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Verbeter kierdichting	beperking energieverlies	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Optimaliserende regeling (van opstarten) verwarming	gebouwverwarming	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Stralingsverwarming	gebouwverwarming	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Weersafhankelijke regeling op de cv-ketel	gebouwverwarming	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Registreer, analyseer en verminder uw energieverbruik	management: meten	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Mobiele werktuigen				
Monitor brandstofverbruik	vervoer: organisatie	Doen op korte termijn		Sjouke Henstra
GTL in dieselmotoren	mobiele werktuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Roetfilters op mobiele werktuigen	mobiele werktuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Schone en zuinige mobiele werktuigen	mobiele werktuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Start - Stop - Systeem voor mobiele werktuigen	mobiele werktuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Efficiënt gebruik van mobiele werktuigen (Het Nieuwe Draaien)	mobiele werktuigen	Te beoordelen		Sjouke Henstra
Zakelijk verkeer				
Monitor brandstofverbruik	vervoer: organisatie	Doen op korte termijn		Sjouke Henstra
Band op spanning	vervoer: rijden	Doen op korte termijn		Sjouke Henstra
Voorzieningen die het gebruik van de fiets ondersteunen	vervoer: voorzieningen	Gedaan		Sjouke Henstra
Acquireer in de buurt	vervoer: organisatie	Gedaan		Sjouke Henstra
Regeling die het gebruik van de fiets ondersteunt	vervoer: organisatie	Gedaan		Sjouke Henstra
Schone en zuinige bestelauto's	vervoer: inkoop voertuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Aardgas auto's	vervoer: inkoop voertuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Vergroen uw wagenpark en voertuigonderhoud	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Brandstofbesparende apparatuur	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Roetfilters op dieselvoertuigen	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Oplaadpunt voor elektrische voertuigen	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Energiezuinige rijstijl (Het Nieuwe Rijden)	vervoer: rijden	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Goederenvervoer				
Monitor brandstofverbruik	vervoer: organisatie	Doen op korte termijn		Sjouke Henstra
Band op spanning	vervoer: rijden	Doen op korte termijn		Sjouke Henstra
Schone en zuinige bestelauto's	vervoer: inkoop voertuigen	Doen op lange termijn		Sjouke Henstra
Grotere of lichtere vrachtauto's	vervoer: inkoop voertuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Aardgas auto's	vervoer: inkoop voertuigen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Vergroen uw wagenpark en voertuigonderhoud	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Brandstofbesparende apparatuur	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Roetfilters op dieselvoertuigen	vervoer: voorzieningen	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Acquireer in de buurt	vervoer: organisatie	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra
Energiezuinige rijstijl (Het Nieuwe Rijden)	vervoer: rijden	Nader onderzoeken		Sjouke Henstra